

Lasy Państwowe
DLA LASU, DLA LUDZI

Kompleksowa ochrona żubra w Polsce, doświadczenia w opiece nad nowo utworzonym stadem.

29 października 2020 r.

www.lasy.gov.pl

SKĄD POMYSŁ NA PUSZCZĘ AUGUSTOWSKĄ ???

- Położona jest w północno-wschodniej części Polski.
- Jeden z największych kompleksów leśnych Polski, a wraz z puszciami Litwy i Białorusi bezpośrednio z nią sąsiadującymi, stanowi jeden z największych zwartych kompleksów leśnych Europy ok. 250 tys. ha
- Powierzchnia na terenie Polski wynosi ok. 115 tys. ha .

Krok pierwszy

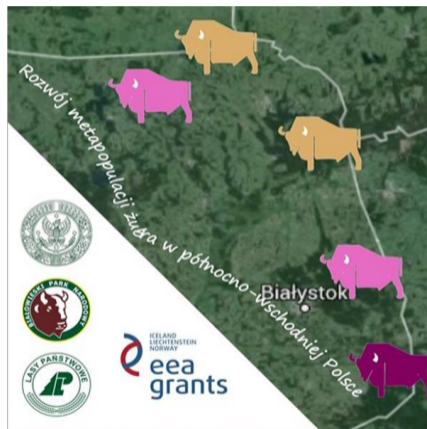
- **2012 r. - projekt „Ochrona in situ żubra w Polsce - część północno-wschodnia”**- badania wykazały, że Puszcza Augustowska jest terenem gdzie istnieją odpowiednie warunki przyrodnicze do utworzenia populacji żubrów.
- Promesa dla wprowadzenia i utrzymania tam małej subpopulacji żubrów (docelowo około 30-40 osobników).

Krok drugi

2014 r. - „Rozwój metapopulacji żubra w północno-wschodniej Polsce”.

Działanie – przygotowanie obszaru Puszczy Augustowskiej do wsiedlenia żubrów.

Przygotowania terenu i lokalnych społeczności do wsiedlenia żubrów w Puszczy Augustowskiej

Wykonano dwa nowe i poprawiono dwa istniejące wodopoje.

8,7 ha poletek żerowych

3 lutego 2017 r. Dyrektor Generalny LP podpisał Decyzję nr 30, uruchamiając do realizacji projekt rozwojowy PGL LP pt.:
„Kompleksowy projekt ochrony żubra przez Lasy Państwowe”

Zadania w ramach projektu: zwiększenie areału poletek żerowych o 20 ha ; wysiew nasion traw, gryki, zbóż.

Wykonano 5 wodopoi.

Zakupy, budowa.....

Osiągnięcie celu- nowa subpopulacja

7 osobników- 5 krów i 2 byki odłowione z terenu Puszczy Boreckiej

- ## 2019 r.- Nowy Projekt, nowe wyzwania
- *„Kompleksowy projekt ochrony żubra w Polsce*

Wody nigdy za dużo

Naturalne „mini” oczka wodne, które zostaną powiększone (3 szt.) jesteśmy po podpisaniu umowy termin realizacji 09.11.2020 r.

Wodopoje w trakcie realizacji

Poletka na liniach oddziałowych

10,8 ha „mało uczęszczanych” linii oddziałowych zostanie zagospodarowanych w celu utworzenia pasów roślinnych, które będą stanowiły dodatkowe powierzchnie żerowe, zajmujące małą powierzchnię i będące w rozproszeniu. Wysiane zostaną nasiona traw wraz z koniczyną lub żytem. Zadanie przesunięte na II kwartał 2021. (przetargi!!!!!!!!!!!!)

Zapomniana łączka

Odkrzaczenie istniejącej
śródleśnej łąki o powierzchni
0,65 ha. Po przetargu w trakcie
realizacji.

Magazyn karmy i innych „sprawunków” żubrowych

Modernizacja „starej” stodoły

Wrzesień 2020

Dwa brogi na siano na poletkach żerowych w realizacji.

Marzec 2020 wsiedlenie 4 osobników

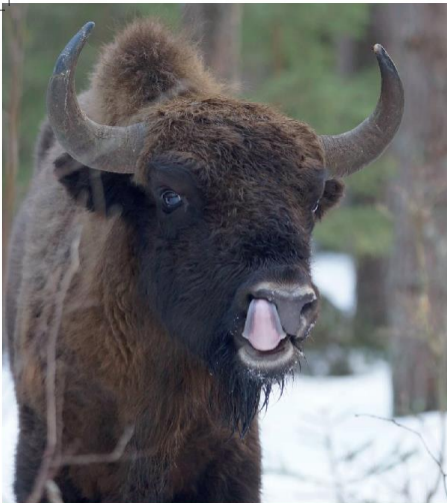

Liczebność żubrów w Puszczy Augustowskiej na dzień 29.10.2020

- 2018 r.-najstarsza krowa „Ostoja” ocieliła się i do stada dołączyła „Balinka” – która okazała się .....byczkiem (8 osobników).
- 2018 r.- zgodnie z naszymi przewidywaniami do stada dołączył byk Wiktor, który od kilku lat bytował samotnie (9 osobników).
- 2019 r.- stado powiększyło się o kolejnego żubra byczka Augusta i niestety odnotowaliśmy upadek byka - KASPER (nr 14012).
- 2020 r. – marzec wsiedlono 4 kolejne osobniki (1 krowa z Białowieży, 2 krowy i 1 byk z zagrody w Kiermusach) (13 osobników).
- 2020 r. – przyrost od 3 do 4 osobników (trzy potwierdzone). Liczebność na dziś to minimum 16 osobników.

„Nasza rodzinka” w pełnym składzie 7 października 2019

Strategia Ochrony i Gospodarowania Populacją Żubra w Puszczy Augustowskiej

Wanda Olech i Kajetan Perzanowski

Publikacja dofinansowana przez
Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej w Białymstoku

Wojewódzki Fundusz
Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej
w Białymstoku

www.wfosigw.bialystok.pl

Nadleśnictwo Augustów

Żubr- gatunek parasolowy

Warunki siedliskowe, które staramy się stwarzać w naszych lasach sprzyjają występowaniu licznych gatunków ssaków, ptaków i bezkręgowców.

1. Kłoda bartna zawieszona w pobliżu poletka „żubrowego”, która jest zasiedlona przez pszczoły.
2. Wysiew gryki, jednej z roślin pożytkowych dla pszczoł i innych zapylaczy.
3. Wodopoje bardzo chętnie odwiedzane są przez ssaki m.in. rysie, wilki, łosie.
4. Kosze lęgowe dla kaczek ustawione przy wodopojach z sukcesami lęgowymi.

Las Państwowe
DLA LASU, DLA LUDZI

Fundusze Europejskie
Infrastruktura i Środowisko

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Fundusze Spójności

Las Państwowe
DLA LASU, DLA LUDZI

Dziękuję za uwagę !

Zdjęcia: Adam Kolator, Grzegorz Androsiuk, Joanna Jadeszko,
Joanna Harmuszkiewicz, Adam Sieńko.

Nadleśnictwo Augustów
ul. Turystyczna 19
16-300 Augustów
tel. 87 643 99 00
e-mail: augustow@bialystok.lasy.gov.pl

www.lasy.gov.pl